

Eina nuo 1988 m. spalio 28 d.



LIETUVOS POLITINIŲ KALINIŲ IR TREMTINIŲ SĄJUNGOS SAVAITRAŠTIS

* 2013 m. vasario 22 d. *

Paminėjome Valstybės atkūrimo dieną

Vasario 16-ąją Kaune, Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje, įvyko tradicinis Valstybės atkūrimo dienos minėjimas. Minėjimo dalyviai čia susirinko išklaušę šv. Mišių Paminklinėje Kauno Kristaus Priskėlimo ir Kauno Šv. Mykolo Arkangelo (Igulos) bažnyčioje. Iš bažnyčių karo muziejaus sodelio link patraukė moksleiviu, studentų ir visuomeninių organizacijų narių eisena, vedama J. Gruodžio konservatorijos pučiamųjų ir mušamųjų instrumentų orkestro. Joje, kaip ir kasmet, dalyvavo LPKTS Kauno filialo nariai.

I istorinę miesto aikštę gausiai susirinkusios šventės dalyvius pasveikino Kauno miesto meras Andrius Kupčinskas.



Valstybės atkūrimo diena Kaune

Zenono Šiaučiulio nuotr.

„Sveikinu visus Vasario 16-osios proga. Sveikinu jaunimą, kuriam priklauso ateitis. Nesvarbu, kokias organizacijas ar partijas priklausytumėte, būkite savo šalies patriotai, visi kartu kurkime valstybės ateitį“, – kalbėjo meras A. Kupčinskas.

Plojimais sutikta buvusi krašto apsaugos ministrė Rasa Juknevičienė pažymėjo, kad Vasario 16-osios Akta drąsiai galima pavadinti išminties aktu.

„Tokiu sunkiu laikotarpiu išmintingi žmonės, išmintingai parengė valstybės atkūrimo dokumentą ir nuotos datos prasidėjo atkurtos valstybės keliai“, – kalbėjo

R. Juknevičienė.

Valstybės atkūrimo dieną vyko tradicinė Vyčio Kryžiaus ordino vėliavos pakėlimo ceremonija. Lietuvos valstybei iškilmingai prisiekė 35 jaunesniųjų karininkų vadų 10-osios laidos mokymų klausytojai – 31 vaikinas ir 4 merginos. ATSARGOS leitenanto kelią pasirinko studentai, studijuojantys aukštosiose mokyklose.

Garbė skaityti priesaikos tekstą buvo suteikta pačiam geriausiam kursų klausytojui Juliui Budreckui. Prisiekusiui karius palaimino Kauno igulos kapelionas kpt. Tomas Karklys. Jaunimo vardu kalbėjo KTU studentų atstovė.

Krašto apsaugos viceministras Ramūnas Usonis primė, kad priesaika yra šven-

Prasminga, kad Vasario 16-osios minėjimai siejami su Lietuvos partizanais – jų pasiaukojimas dėl Tėvynės tapo pavyzdžiu vėl laisvę atkūrėliams Lietuvos jaunajai kartai, suprantanciai ir vertinančiai šią auką. Tuo gali įsitikinti, kai pamatai su kokiu užsidegimu moksleiviai ir jaunuomenė

atminimą. 1990 metais J. Kairiūkščio iniciatyva buvo pastatytas ažuolinis tautodailininko Algio Šalkausko kryžius. 1995 metų vasario 15 dieną aplink kryžių pritvirtinti Vytauto A. Markevičiaus pagaminti baltais dažytis kryželiai, simbolizuojantys čia užkastų partizanų atminimą.



Europarlamentarė Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė



Jūrų skautai nešė 50 metrų ilgio Trispalvę Autoriaus nuotr.

dalyvauja Vasario 16-osios minėjime Kruonyje.

Kruonio apylinkėse kovojo Didžiosios Kovos apygardos partizanai. Žuvusiuosius stribai išniekindavo Kruonio miestelio aikštėje, paskui atsainiai užkasdavo Gojaus šile. Žinoma, kad čia užkasti žuvusiu Alfonso Aliukevičiaus-Saulės ir Antano Praskevičiaus-Narsuolio būrio partizanų palaikai. Manoma, kad Gojuje jų ilsisi apie trisdešimt. Taip pat spėjama, kad čia buvo užkasami ir už Nemuno, Pakuonio apylinkėse, žuvusiu Dainavos apygardos partizanų palaikai. Lietuvai atkūrus nepriklausomybę, girininko Jono Kairiūkščio, inžinieriaus Vytauto Aleksandro Markevičiaus ir muziejininko Eligijaus Juvencijaus Morkūno iniciatyva pasistengta deramai įamžinti žuvusiu dėl Tėvynės

Paėjus miško taku į šilelio gilių, kairėje stovi V. A. Markevičiaus ir E. J. Morkūno sukurtas stogastulpis, pastatytas vietoje, kurioje buvo užkasti 1946 metų vasario naktį iš 15 į 16-ąjį žuvę 3 partizanai. Tą naktį Laisvės kovojojai, persikelė per Nemuną,

Lietuvos Nepriklausomybės dienos proga Kruonio miestelyje ketino iškelti Lietuvos trispalvę, tačiau Darsūniškio miške susidūrė su sovietų kareiviais. Kautynėse žuvo Jurgis Krušinskas-Žiedelis, Stasys Lekavičius-Gulbinas ir Pranas Žukauskas-Šalmas. Šių trijų partizanų žūties data buvo pasirinkta kaip kasmet rengiamo Vasario 16-osios minėjimo Kruonyje data.

Šiomet minėjimas tradiciškai prasidėjo šv. Mišiomis Kruonio Švč. Mergelės Marijos Angelų Karalienės bažnyčioje. Po pamaldų eisena iš

miestelio aikštės keliavo į šilią, kur vyko pagrindinė šventė. Renginį vedė „Lapteviečių brolijos“ pirmininkas Jonas Markauskas, žuvusiuoj už Tėvynės laisvę atminimas buvo pagerbtas Krašto apsaugos savanorių pajėgų Dariaus ir Girėno apygardos 2-osios rinktinės karių šūvių salvėmis. Kalbėjo renginio svečiai – vyskupas Juozapas Matulaitis, Kaišiadorių rajono meras Romualdas Urnilevičius, Seimo narė Rasa Juknevičienė, europarlamentarė Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė, buvęs kariuomenės kapelionas ats. mjr. Alfonsas Bulotas. Tarp kalbų skambėjo choro „Perkūnas“, folklorinių ansamblių „Verpera“ ir „Pravienė“ dainos. Pasibaigus oficialiajai daliai netoli esančioje miško aikštėje žmonės vaišinosis kareiviška koše ir arbata, kurią kasmet išverda Divizijos generolo Stasio Raštikio Lietuvos kariuomenės mokyklos kariai.

Kaip ir kasmet jaunimas sudarė absoliučią minėjimo dalyvių daugumą. Iš visos Lietuvos atvyko moksleiviai, studentai, jaunimo organizacijų atstovai. Daugelis jų iki Kruonio atžygiuoja pėsčiomis. Kasmet nuo Rumšiškių taip atžingsnuoja Kauno Jūrų skautų laisvalaikio centro skautai. Šiomet jie žygiuodami nešė išpūdingą 50 metrų ilgio Trispalvę.

Miško aikštėje, kurioje prie laužo vaišinamas kareiviška koše, visuomeninių organizacijų „Vanagai“ ir „Jaunieji Lietuvos Patriotai“ nariai kasmet pastato kariškas palapines ir pasilieka pernakt, nebodami oro sąlygų. Prie jų dažnai prisideda Rumšiškių KC Kultūrinio turizmo būrelio vaikai, jūrų skautai. Kai kiti renginio dalyviai išskirsto ir nutyla šurmuly, giriros tyloje pasigirsta jaunų žmonių dainuojančios partizaniškos dainos, o jų melodijos nukelia į tuos toli gražu neromantiskus partizanų kovų laikus ir padeda suvokti, koks trapus mūsų laisvas komfortiškas pasaulis ir kokių aukų kaina jis yra pasiekitas.

Gintaras MARKEVIČIUS

„Tremtinio“ inf.



Lietuva šventė valstybės atkūrimo 95-ąsias metines

Vasario 16-ąjį Lietuva minėjo 95 metų Lietuvos valstybės atkūrimo ir 64 metų Lietuvos laisvės kovos sajūdžio išteigimo ir Vasario 16-osios Deklaracijos pasirašymo sukaktį. Tradiciškai šventinę Vasario 16-osios nuotaiką kūrė ir režisavo Lietuvos Respublikos Prezidentė. Dalia Grybauskaitė yra inicijavusi akciją „Vasario 16-ąja švēsk išradingai“, prie kurios šiai jubiliejiniams mūsų atkurtos valstybės metais prisijungė visa Lietuva.

visus, kurie švenčia Valstybės gimtadienį: „Tegul ši diena visada būna mūsų lietuviškos vienybės ir meilės Tėvynei švente. Esame ypatinga tauta, kuriai įgimtas laisvės troškimas. Tai, kad atlaikėme daugeliui prazūtingas istorijos audras, nėra joks stebuklas! Tai – lietuvių nepalaužiamos valios ir vienybės rezultatas! Atlaikėme okupacijas, sibirus ir blokadą, nes mūsų širdyse įspaustas Vytis. Todėl Lietuva buvo, yra ir bus!“ – sakė D.Grybauskaitė.



Vytautas Pijus Raibikis apdovanojimo Vyčio Kryžiaus ordino medalio atvyko pasiunti su šeima



Vyčio Kryžiaus ordino medaliu Prezidentė Dalia Grybauskaitė apdovanovo Bronislovą Antaną Ramanauską

Vilniuje, Nacionalinėje filharmonijoje, specialiai Vasario 16-ajai skambėjo kompozitoriaus Vaclovo Augustino kūrinio „Malda už Tėvynę“ premjera. Jau kelinti metai Prezidentės iniciatyva Lietuvos kompozitoriai sukuria specialų Valstybės dienai skirtą kūrinį. Valstybės gimtadieniui buvo kuriami spektakliai, rodomi koncertai, statomi skulptūrų parkai, organizuojami žygiai, per višą šalį nuvilkijo kūrybiškiausi trispalviai sumanymai. Išradingiausiai Vasario 16-ąja šventusioms šalies bendruomenėms Prezidentė žadėjo dovanoti Lietuvos trispalvę.

Tradicienės iškilmingo trijų Baltijos valstybių vėliavų pakėlimo ceremonijos metu S.Daukanto aikštėje prezidentė D.Grybauskaitė sveikino

Ji džiaugėsi, kad šiandien esame laisvi ir turime savo valstybę, vos per keli dešimtmečius sugebėjome parversti ją Lietuvą europietišką, kuriai greitai bus patiketas Europos Sąjungos vairas. Ji ragino pasitelkti žemaitišką užsispypimą, dzūkišką darbštumą, suvalkietišką sumanumą, aukštaitišką ryžtą ir gebėjimą gražiai sugyventi su visomis tautomis, skatino būti vieningiemis, sutelkiemis ir neleisti už mus spręsti svetimiems.

„Nemainykime laisvės į trumpalaikę naudą. Neipér rinkimus, nei siekdami energetinio savarankiškumo, nei kurdami tarptautinius santykius“, – ragino tautiečius Lietuvos Respublikos Prezidentė, sveikindama šventęs proga.

(keliamo į 5 psl.)

Apie artėjančias jungtuves valdančiojoje koalicijoje

Šios savaitės pradžioje sunkiai besikūrusi ir dar sunkiau Ministrų kabinetą sudarinėjusi valdančioji koalicija Lietuvaivėl pateikė naujų „idomybių“. Dvi iš keturių ją sudarančių partijų – Darbo bei „Tvarkos ir teisingumo“ – paskelbė ketinancios jungtis.

Šiuo metu daugiausia Seimo mandatų valdančiojoje koalicijoje turi socialdemokratai – 38. Antrieji – „darbiečiai“ turi 29 mandatus, „tvarkiečiai“ – 10 mandatų. Ketvirti – Lietuvos lenkų rinkimų akcijos partija turi 8 mandatus Seime. Kol kas nekalbama apie tai, kad skaičiumi mažesni ir politiskai mažesnę įtaką turintys „tvarkiečiai“ jungtusi prie bent jau mandatų atžvilgiu gausėnės Darbo partijos. Tikriausiai vyks atvirkščiai – didesnė jungsis prie mažesnės. Skelbiamas galimas tokio politinio naujadaro pavadinimas – „Tvarkos, darbo ir teisingumo“ partija.

Nors pats Darbo partijos lyderis V.Uspaskichas tvirtina, kad jungiamasi būtų tik tam, kad būtų sustiprintos „centro jėgos“, iš tiesų akivaizdu, jog V.Uspaskichas daro ir darys viską, jog jovedavaujama partija, šiuo metu patraukta baudžiamojon atsakomybėn, išliktų politinėje arenaje. Juk Darbo partijos „juodosios“ buhalterijos byloje kaltinami ne tik partijos vadovai ir Seimo nariai V.Uspaskichas, V.Gapšys, V.Vonžutaitė ar buhalterė, bet ir pati partija, kuri įtariama 2004–2006 metais neapskaičiusi daugiau nei 24 milijonų litų pajamų ir 23 milijonų litų išlaidų.

Leistinai ir neleistinai būdais valdžios siekusi Darbo partija ir jos lyderis, skandalinių mėginės išsireikali autentiškai savo, kaip Seimo nario, nepanaikintos teisinės neliečiamybės, visais šiai veiksmai demonstravo nenorą būti teisiamais. Tačiau Vilniaus apygardos teismui ir toliau nagrinėjant šią „juodosios“ buhalterijos bylą, logiškai sekā nauji „darbiečiai“ ir V.Uspaskicho gudravimai ir mėginimai bent jau partiją išsuktį nuo atsakomybės: jei ne nuo finansinių sankcijų, tai bent nuo likvidavimo galimybės.

Nesvarbu, kad naujoji partija pertims buvusiųjų pareigas ir atsakomybę, kaip viešai tvirtina V.Uspaskichas. Juridiškai tai jau būtų kitas asmuo ir Darbo partija išvengtų viešo pažeminimo ir uždarymo, jei teismas nutarčia, kad ji kalta ir nebegali veikti. Todėl jo pasisakymai, jog toks jungimasis tikrai nėra tam, kad išvengtų baudžiamosios atsakomybės, nėra nuoširdūs. Mat jei jau ir įsitikino, kad išvengti atsakomybės nepavyks, tai dabar tokiai jungimasis mėginama amortizuoti ir sušvelninti partijai tekstanti smūgi.

Visi šie gana skubūs ir negrabūs veiksmai bei trūkčiojimai signalizuoja, kad Darbo partija ir jos lyderiai gali būti labai rimtai prisidirbę ir tikrai bijosi būti pelnyti nubausti. Juokaujant galima būtų pasamprotauti, kad V.Uspaskichas, besibaimindamas būti nubaustas laisvės atėmimu, šiuo jungimusu ruošiasi „juodžiausiam“ scenarijui ir atiduoda savo partiją bei be vedlio galimai liksiančius bendrapartiečius Rolando Pakso globali. Juk be vaduko likę, žiūrėk, ims ir dar išsibėgios.

Gana juokinga Vyriausybės vadovo ir valdančiosios koalicijos lyderio socialdemokrato Algirdo Butkevičiaus vieša pozicija šio tikėtino naujo politinio susijungimo atžvilgiu. Jis viešai teigia, kad „darbiečių“ ir „tvarkiečių“ jungimasis Vyriausybės darbu ištakos neturės. Tokie pareiškimai yra labiau panašūs į užkeikimą ar savitaigą, bet ne rimtus politiko paskarstymus. Juk jei Darbo partija susijungs su „Tvarka ir teisingumu“ ir Seimo mandatų skaičiumi (39) lenks dabar valdžios viršukalnėje įsitaissius socialdemokratus (38), taigi bus tik laiko klausimas, kada skaičiumi galingesnė politinė jėga timptels užklotą į savo pusę.

Pirmausia valdžios perdalijimas įvyktų Seime, kur susijungus dvem partijoms automatiškai atsirastą gausiausia Seimo frakcija, tarkim, „Tvarkos, darbo ir teisingumo“ frakcija. Tikėtina, kad didžiausias portfeliukų ir įtakų persidalijimas vyktų būtent Seime. Nors pagrindiniai Seimo vadovybės postai ir taip jau yra „darbiečių“ rankose. Tačiau jei net nebūtų siekiant pakeisti Vyriausybės sudėties ir jei nebūtų pretenduojama į premjero portfelį, tokia naujai susidariusi didžiausia frakcija turėtų tiek ištakos, kad lengvai galėtų šokdinti dabartinį premjerą tokiu žingsneliu, kokioji užsigieistų. Žinoma, jei pavyktų naujai sukonstruotą frakciją išlaikyti vienintę ir valdomą, o tai irgi nėra lengvas uždavinys.

Kol kas A.Butkevičius pakankamai ramiai gali nešiotis premjero portfelį, nes be minimų politinių figūrų Lietuvoje savo įtaką turi dar ir Prezidentė Dalia Grybauskaitė. Dėl šios ryškios priežasties galima būtų patikėti V.Uspaskichu, kad susijungusi valdančiosios koalicijos partnerė nesiektų premjero posto. Mat D.Grybauskaitės principinė pozicija šiuo klausimu gerai žinoma visai Lietuvai. Nebent atsitiktų neįtikėtinas dalykas ir teismas išteisintų Darbo partiją bei jos vadovus „juodosios“ buhalterijos byloje. Bet ar šiandien yra manančių, kad taip galėtų nutikti?

Ingrida VĖGELYTĖ

Kviečiame

Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos būstinėje (Laisvės al. 39, Kaune) vyksta LPKTS išleistų knygų tremties ir Laisvės kovų temaika išpardavimas.

Daugiau informacijos www.lpkts.lt
Maloniai kviečiame apsilankyt.



Ivykiai, komentarai

Ūkio bankas nebankrutavo, bet jo nebebus

Iš Lietuvos banko pranešimo: „Ivertinusi inspektavimo ataskaitą bei kitus priežiūros tikslais surinktus duomenis ir siekdama apsaugoti visuomenės, indėlininkų bei kitų klientų interesus, Lietuvos banko valdyba paskelbė akcinės bendrovės Ūkio banko veiklos apribojimą. Valdybos sprendimu paskirtas banko laikinasis administratorius įpareigotas pasiūlyti sprendimus, kurie leistų užtikrinti įsipareigojimų banko klientams vykdymą.

Lietuvos banko valdyba sprendimą apriboti banko veiklą priėmė įvertinus riziką pastarųjų metų Ūkio banko veiklos tendencijas, bankui žalingus akcininkų veiksmus, priežiūros institucijos nurodymų nevykdymą ir dėl to kyylančią grėsmę stabilių ir patikimai bankoveiklai. Sprendimas priimtas įsitikinus, kad kitos įstatymų numatytos poveikio priemonės būtų nepakankamos užtikrinti indėlininkų ir visuomenės interesų apsauga“.

Ši žinia nebuvo netikėta, gandai gandeliai apie Ūkio banko nepatikimumą sklandė jau „Snoro“ banko bankroto metu, tačiau daugeliui eilinių žmonių tai buvo smūgis. Vis dėlto šiekart situacija geresnė nei „Snoro“ atveju – pasak Lietuvos banko valdybos pirmininko Vito Vasiliausko, „Snoro“ atveju turėjome reikalą su akivaizdžiai tyčiniais nusikalstamais veiksmais, o

Ūkio banko problemų priežastis – grynas aplaidumas, susijęs su banko valdymu ir paskolų portfeliu. Todėl ir pasekmės ne tokios skaudžios.

Kita vertus, niekaip neapleidžia mintis, kad kažkas ne taip su tais bankais, kurių savininkų pavardės rusiškos. Štai vienas iš „Snoro“ savininkų – Vladimiras Antonovas, Ūkio banko pagrindinis akcininkas – Vladimiras Romanovas (na, kas nežino, kad jis laikomas tiesioginiu banko savininku?). Apie tai, jog V. Romanovo Ūkio bankas siejamas su pinigų plovimo sistemomis Europoje, pirmos žinios mus pasiekė killus „Magnitskio sarašo“ skandalui. Tai sukelia visai nelinksmų minčių – šitas bankininkas bandė patekti į Seimą ir netgi atsirado, kas už jį balsavo!

Tiek Vakarų, tiek ir Rusijos specialiosios tarnybos, stebinčios įvairių nusikalstamų tarptautinių organizacijų piniginis srautus, Ūkio banką įvertino kaip labai svarbų pinigų plovimo sistemos Europoje veikėją. Ir nors Lietuvoje pasigirdo teiginių, kad V. Romanovas nėra atsakinės už bankoveiklą, naivu būtų patikėti, jos jis nežinojo apie pinigų plovimą tarptautiniu lygiu. Naujienų portalas „Alfa“, bendravęs su Lietuvos banko valdybos pirmininko pavaduotoju R. Kuodžiu, neseniai publikavo įdomią ap-

žvalgą apie galimą V. Romanovo rėmėjų Lietuvoje veiklas „dengiant“ banką – tarp tų rėmėjų yra įtakingų politikų ir teisėsaugos atstovų, saugumo pareigūnų. Paradoksas, bet stipriausias pozicijas V. Romanovas turėjo socialdemokratų partijoje, kuriai atėjus į valdžią Ūkio bankas krito... Tiesa, dabartinis premjeras A. Butkevičius su V. Romanovu neturi nieko bendra, priešingai nei tarpusavyje konkuruojančių skirtingų LSDP grupuočių lyderiai. Vis dėlto atsakomybė už susidariusių padėti gula kaip tik ant socialdemokratų pečių.

Prisiminus socialdemokratų poziciją A. Kubiliaus Vyriausybei sprendžiant „Snoro“ banko ir jo indėlininkų likimą, galima būtų piktdžiugiškai trinti rankomis ir visa gerkle plyšauti, kad, girdi, socialdemokratai nespėjo ateiti į valdžią, o jau spėjo sužlugdyti banką, ir tuo rinkti dividendus būsimiems rinkimams, bet dabartinė opozicija niekada nesiekė ir nesieks politinio populiarumo pasinaudodama kažkieno nelaime.

Pirmadienio vakarą pasirodė informacija, kad Lietuvos bankas nuspindė pavesti laikinajam Ūkio banko administratoriui pradėti derybas su „Šiaulių banku“ dėl Ūkio banko turto teisių ir įsipareigojimų perleidimo. Taigi Ūkio bankui bankrotas neskelbiamas, tačiau jo nebeliks.

Kaip padaryti, kad ir vilkas būtu sotus, ir avis sveika?

Vasario pradžioje vykės Ukrainos prezidento Viktoro Janukovičiaus vizitas Lietuvoje, po netrukus kilusio ažiotažo dėl Ūkio banko ir L. Linkevičiaus „atsiprašinėjimų“ Lenkijoje, buvo primirštas. O juk tai buvo tikrai neeilinis įvykis ne todėl, kad apsilankė aukščiausias Ukrainos vadovas, bet dėl to, ką jis išgirdo iš mūsų valstybės Prezidentės Dalios Grybauskaitės: jo šaliai teks rinktis – arba laisvos prekybos sutartis su Europos Sąjunga, arba Rusijos kuriama muitų sąjunga. Be to, didelė kliūtis Ukrainai integruotis į ES erdvę yra jos valdžios veiksmai, sudorojant su politiniais oponentais. Galbūt kam nors toks mūsų Prezidentės pareiškiimas pasiodys per daug drą-

sus, tačiau ji išsakė oficialią ES nuostatą, kuri vienareikšmė: „Susitarimui gali sutrukduti tam tikra nepalanki politinė situacija, kurią ES įvertino dar praėjusių metų gruodžio mėnesį, iškeldama 19 va dinamųjų pastebėjimų ir rekomendacijų, kokių „namų darbus“ Ukrainai dar reikėtų atlikti. Pirmiausia tai palieštų rinkimų, teisinės sistemos ir teismų reformas. Konkrečius žingsnius turėtų rodyti, kad Ukraina sugeba gyventi bei veikti kaip europinė valstybė“.

Ukrainos presidentui V. Janukovičiui beliko teisintis, kad ir Rusija yra svarbi Ukrainos prekybos partnerė, tiesa, prekybos reikalai duju sektorius V. Janukovičiui entuziazmo nekelia – Rusija baigia prisaugti Ukrainą

pateikiamomis sąskaitomis. Tačiau tai, anot prezidento, yra buvusios premjerės Julijos Tymošenko vyriausybės pasirašytos sutarties pasekmės. Beje, toks buvo pagrindinis kaltinimas buvusiai premjereių teisminiam proceso, pasibaigusime J. Tymošenko įkalinimu. Galvojant apie analogišką situaciją pas mus, belieka sutikti, jog A. M. Brazauskui pasisekė, kad pusvelčiui pardavus „Lietuvios dujas“ „Gazprom“ Lietuva jau priklausė Europos Sąjungai, ir kad į valdžią sugrįžę TS-LKD nesilaiko tokį nedemokratiškų nuostatų, kaip prorusiška orientacija garsėjanti V. Janukovičiaus partija.

Gintaras MARKEVIČIUS

Paukščiu išskrido, jaučiu sugrižo

Kam kam, bet užsienio reikalų ministriui Linui Linkevičiui po vizito į Lenkiją džiaugti naujais dvišalių santykų puslapiais norėtusi mažiausiai. Grįžusiam iš viešnagės A. Butkevičiaus vadovaujamos Vyriausybės ministriui teko aiškintis dėl neatsargiai išsakyty žodžiu apie 2010 metų balandžio 8 dienos Lietuvos Seimo sprendimą, vertinant iniciatyvą įteisinti autentišką asmenvardžių rašybą lotyniškais rašmenimis kitauciu Lietuvos piliečių pa suose. Pokalbyje su Lenkijos užsienio reikalų ministru Radosławu Sikorskiu L. Linkevičius sakė apgailestaujasi, kad Seimas nepritarė tai iniciatyvai, ir tai buvo tikra gėda prieš tą dieną netikėtū vizitu Lietuvą pergerbusi Lechą Kačynskį.

Deja, dabar tik neišmanėliai gali džiaugti L. Linkevičiaus „atsiprašinėjimais“ – višių pirma, jis tam neturėjo teisės, nes, pasak mūsų valstybės Prezidentės, politinius pareiškimus gali daryti renkami tau tos atstovai, o ne skiriami ministrai, antra – ar buvo už ką?

Iš tiesų 2010 metų balandžio 8 dieną Seimas lemia socialdemokratų (kuriems priklauso L. Linkevičius) balų persvara atmetė valdančiosios daugumos iniciuotą projektą, pagal kurį buvo siūlomas kompromisinis variantas – pagrindiniame paso puslapelyje rašyti asmenvardį valstybine kalba, o autentiškai rašybai suteikiamas papildomas puslapis. Beje, toks sprendimas patvirtintas kaimyninėje Latvijoje ir puikiai veikia. Kodėl socialdemokratai tuomet prieštaravo tokiam sprendimui, nuspėti nesunku – juk tai būtų didelis žingsnis iš prieky sprendžiant nuolat eska luojamą „lenkų tautinės mažumos Lietuvoje teisių klau simą“, o laurai už tai būtų atitekė tuometinei valdančiajai daugumai.

Atmetus socialdemokratų „nuopelnus“, buvusiai Vyriausybei sprendžiant lenkų tautinės mažumos Lietuvoje keliamus reikalavimus, verta pabrėžti esminį dalyką – šios tautinės mažumos reikalavimai yra Lietuvos vidaus reikalas, ką ne kartą patvirtino įvairios Europos Sąjungos, tarptautinės institucijos ir netgi Lenkijos preidentas Bronislovas Komorovskis (galų gale tame nelemtame pokalbyje pats R. Sikorskis pasakė, jog tautinių mažumų teisių reguliavimas yra Lietuvos vidaus reikalas). Tad patekinėdam juos kaip dvišalių

santykų objektą socialdemokratai yra mažu mažiausiai nesąžiningi apie tarptautinius santykius nenusimančių mūsų visuomenės sluoksnį atžvilgiu. Ir visai nenuostabu, kad taip manipuliujama Lietuvos piliečiais, nepriklausomai nuo jų tautybės (t. y. rinkėjais, nes socialdemokratai pirmiausia galvoja „kā pasakys rinkėjai“, o ne piliečiai). Pripažinti, kad dvišaliai Lietuvos ir Lenkijos santykiai yra geri, apie ką geriausiai liudija vykdomi elektros jungčių projektais, reikštų pripažinti A. Kubiliaus Vyriausybės užsienio reikalų ministerijos gerą darbą. O ar teko ką nors panašaus girdėti iš dabartinės valdančiosios daugumos? Taigi... Tiesos dėlei reikia pripažinti, kad A. Butkevičius taip pat nepalaimino savo ministro „atsiprašinėjimų“. Bet žodis jau išsprūdo, ir jų Lenkijoje suprato kaip va salo nuolankumo valdovui išraišką. Tai, be abejo, negali nepadrąsinti Lenkų rinkimų akcijos Lietuvoje (būtent taip reikėtų versti tikrą šios politinės organizacijos pavadinimą – Akcja Wyborcza Polaków na Litwie) vadovų – ne veltui kalbėdamas televizijos laidoje Voldemaras Tomaševskis nuolat žemino Kovo 11-osios Akto iniciatorių V. Landsbergį, specialiai klaudingai tardamas jo pavarde, vadino jį klano, užgrobusi Vilniaus krašto žemės, atstovu. Kita vertus, tokie V. Tomaševskio tauškalai turėjo atverti akis bent jau mūsų tautiečiams, naivai tikintiems, kad nieko blogo nenu tikintiems, jeigu patenkinstime lenkų keliamus reikalavimus – leisime rašyti pavares lenkiškai, leisime kabinti lenkiškus gatvių, gyvenviečių pavadinimus, nereikalausime iš Lietuvos piliečių lenkų moksleivių laikyti valstybinės kalbos egzaminą ir kita. Gal net nieko blogo nenu tikintiems, jei vėliau patenkinstime ir jų reikalavimą suteikti Vilniaus kraštui autonomiją? Kas galėtų paneigti, jog ir to nebus pareikalauta? Precedentas jau buvo – ne jau pamiršome 1989–1991 metais lenkų deklaruo tą Šalčininkų autonomiją? Toje televizijos laidoje V. Tomaševskio pusėje stovėjęs lenkų žurnalistas, paklaustas, kas būtų vėliau, jei Lietuvos būtų patenkinti visi jų keliami reikalavimai, atsakė, jog jis nežino, kas bus po 10–20 metų. Suprask – tai ne pabaiga.

Gintaras MARKEVIČIUS



Vasario 16-osios minėjimas Rainių kankiniams atminti

Lietuvos jaunimas, pirmosios sovietų okupacijos metu nepasidavęs komunistinės ideologijos propagandai, savo meilę Tėvynei norėjo parodyt i ir kitam Lietuvos okupantui.

1942-asiais vokiečių okupuotoje Lietuvoje Telšių moksleiviai, susitikę gatvėje, mokykloje ir kitose vietose, ragino vieni kitus kartu atšvesti Lietuvos nepriklausomybės 24-ąsias metines ir tuo pačiu paminėti Telšių politinių kalinių, žauriai nukankintų Rainių miškelyje, artėjančias atminimo metines. Tarp Rainiuose nukankintų vyri buvo daug jaučio ir Telšių amatų mokyklos ir gimnazijos moksleivių. Mokytojai okupantų buvo išpėti, kad Vasario 16-oji – darbo diena, bet mokinį organizacinio šurmilio mokytojai „nemate“ ir tylomis jiems pritarė. Jaudinėmės, kaip reaguos okupantai, išvydė Telšių centrinėje Respublikos gatvėje organizuotą eiseną su kariškiais, orkestru ir vėliauomis. Kėlėme vieni kitiems klausimus, ar nenukentės mokytojai ir ką jie pasakys, kai tą dieną nebūsime mokykloje, nes minėjimas buvo organizuojamas ne sekadienį (jei neklstu, tai Vasario 16 dieina buvo pirmadienis). Daililių amatų mokyklos berniukai: broliai Leonas ir Mykolas Vilučiai, Pranas Lukauskas, Liudas Riauka, Albinas Armonas ir eilė kitų (rezistencinės veiklos pradininkai) žymiai drąsiai ėmėsi šio organizacinio darbo. Pagrindinis šio minėjimo organizatorius buvo Leonas Vilutis. Jis su mokyklos kapelionu kunigu J. Kučinskui ir kitais tuos klausimus detaliai iš anksto aptarė. Tokį pat organizacinių darbų tarp savęs atliko ir gimnazistai. Pagal susitarimą, nustatyta valandą iš Žarėnų gatvėje esančio bendrabučio (dabar – Alkos muziejus) ir kitų artimesnių vietų rinkosi Daililių amatų mokyklos moksleiviai. Eisenos pra-

džia buvo numatyta nuo mūsų mokyklos (dabartinė Nepriklausomybės aikštė su obelisku 1944–1953 metų Žemaičių apygardos partizanams atminti). Kai nuo šalia mūsų mokyklos esančių Tautos darbo apsaugos (TDA) rūmų (vėliau jie buvo pervažyti Savisaugos rūmais) užgrojo karinis orkestras, mūsų eisena nuo mokyklos pajudėjo. Eisenos priekyje suplevėsavo Trispalvė, kurią neše minėtos mokyklos moksleivis Mykolas Vilutis, o prie TDA rūmų stovėjė kariškiai su orkestru ir savo Trispalve stojo į koloną prie mūsų. Artėjant prie kalėjimo orkestras nutilo, sustojome. Tylos minute pagerbėme čia kalėjusių Rainių kankinius ir nūžygavome į parapijos bažnyčią (mažąją bažnytėlę). Mūsų kolona augo, didėjo, nes prisijungė vis daugiau moksleivių. Žmonės, išgirdę orkestro garsus, skubėjo į balkonus, centrinę gatvę ir džiaugsmingai sveikino prazgyuojančią koloną. Eisenos nebuvo nė vieno mūsų mokyklos mokytojo. Dėl drąsos mums labai jų trūko. Eidami žvilgsniu ieškojome jų gatvėje. Gausiai jie susirinko bažnyčioje ir prie kankinių kapo. Mes, moksleiviai, po šv. Mišių išėjė iš bažnyčios, čia pat, netoli mažosios bažnytėlės, Simono Daukanto gatvėje, rinkomės eiti į kapines. Prisijungė ir gausus gimnazijos moksleivių būrys. Visa Telšių moksleivija, plevėsuojančią Trispalvių ir gedulingą orkestro garsų vedami, ėjome prie kankinių kapo. Prie kapinių vartų sustoja, praleidome gausiai susirinkusius ašarajančius nužudytyjų artimuosius. Artimieji apsupo kapą, mes laikėmės žymiai atokiau. Prie kapo kalbėjo kunigas J. Kučinskas, mūsų mokyklos atstovas L. Vilutis, gimnazijos moksleivių atstovas V. Rimkūnas ir eilė kitų. Jų kalbose skambėjo Vasario 16-osios motyvai, jaudinančiai susiję su

šiu kankinių kova ir žūtimi dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės. Protaipais orkestras grojo skaudžias raudas; verkė artimieji, verkėme ir mes. Juk tai buvo dar taip neseniai, tik prieš nepilnus metus raudonųjų okupantų drastiškai „padovanotas“ skausmas, kai atgulė 73 Telšiuose kalinti politiniai kaliniai – Rainių kankiniai, tarp jų – penki Dailiųjų amatų mokyklos moksleiviai: Antanas Čiužas, Kostas Bučius, Kazys Baltrimaitis, Kazys Puškorius, Rokas Adomas, ir du gimnazijos moksleiviai: Zenonas Tarvainis ir Herminehildas Žvirzdinas. Orkestrui grojant „Marija, Marija“, giedojome visi. Šluostydami ašaras, būreliai skirstėmės namo, bet džiaugėmės pagerbę kraujuojančią, bet gyvą savo Tėvynę.

Štai taip minėjome 1942-ųjų Vasario 16-ąją Telšiuose prie kankinių kapo. Minėjimas praėjo be jokių konfrontacijų – tyliai, ramiai. Po šio vieningo ir gausaus moksleivių sambūrio tapome drąsesni ateicių.

Aleksandra PRIJALGAUSKIENĖ

Sveikiname

Nuoširdžiai sveikiname prof. Arimantą DUMČIŪ Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 95-ųjų metinių proga apdovanotą Šaulių sąjungos 3-iojo laipsnio pasižymėjimo ženklu „Už nuopelnus Šaulių sąjungai“.

**LPKTS valdyba,
LPKTS Kauno filialas,
„Tremtinio“ redakcija**

* * *
Garbingo jubiliejaus proga nuoširdžiai sveikiname buvusią tremtinę, LPKTS Šilalės filialo tarybos narę, buhalterę Petrutę LUKOŠEVIČIENĘ.

Gyvenimas – ne pasaka,
ne džiaugsmo šokis!
Sava lemtis lydi kiekvieną mūsų.
Tremties sesule, visada žinoki,
Mes su Tavim drauge visuomet būsim.



Mieloji, tegu visos dienos būna saulėtos, te Aukščiausiasis laimina Tavo darbus. Stiprios sveikatos, geros nuotaikos linki –

LPKTS Šilalės filialas

* * *
Garbingo 70-ojo jubiliejinio gimtadienio proga sveikiname buvusią tremtinę Birutę NAUSEDAITĘ.

Linkime puikios sveikatos ir ilgų gyvenimo metų.
Nors pabalo plaukai lyg žolė nuo šalnos,
Bet ilgai lai širdis bus jauna,
Lai gyvenimas laimės Jums daug dovanos,
Lai šviesi kiekviena bus diena.

LPKTS Tauragės filialas

Padėka

Nuoširdžiai dėkojame geros valios žmonėms, parėmuojimis filmo apie Dzūkijos partizanų vadą Vaclovą Voverį-Žaibą kūrimą ir skelbiame aukotojų sąrašą:

**Artūrui Čirui – 100 litų,
Irenai Mačionytei-Garsonienei – 100 litų,
Onai Mačionytei-Čirienei – 100 litų.**

Filmo prodiuseris Jonas CIMBOLAITIS

Žiemgalos metraštininkė

Žiemgalos krašto, Pakruojo rajono žmonės didžiuojasi, džiaugiasi ir stebisi darbštumu Žmogaus, visą gyvenimą savo knygose besirūpinančiu jamžinti partizanų, politinių kalinių, tremtinų, ir ne tik jų, gyvenimo auką Tėvynėi. Šis Žmogus – tai mūsų kukli, kantrioji darbštuolė Zita Buržaitė-Vėžienė.

Filologė, buvusi pedagogė, baigusi du aukštusius mokslus – lituanistiką ir rusistiką – žingeidi keliautoja po pasaulį, gabė politinių reneginių organizatorę, poetę, išleidusi poezijos rinkinius „Nerimovalandos“, „Jausmų voratinklis“, sumani LPKTS Pakruojo filialo tarybos pirmininkę vasario 4 dieną atšventė savo turiningo gyvenimo 75-metį.

Praeity – 1951 metais į Irkutsko sritį tremtinės dalia, paženklinta dvaisinės kančios kryžiumi. Toks žmogus žino, ką reiškia žodis Tėvynė, skaudi jos istorija, ką reiškia duona.

Zita Buržaitė-Vėžienė – šviesulys, neleidžiantis abejingai užsnūsti, niurzgėti. Kas

gi, jei ne buvę tremtiniai, pri-
valo paglostytį Tėvynės mei-
lės žvilgsniu į gyvenimą einan-
čią jaunąjį kartą.

Nevalia nepasidžiaugti laikraščio „Kaišiadorių aidai“ redaktoriaus, rašytojo, kraštotyrininko Jono Laurinavičiaus biografine apybraiža apie Zitą Buržaitę-Vėžienę, taip ir pavadintą – „Žiemgalos metraštininkė“. Ši išsamų, kruopštų darbą autorius padovanojo mums Zitos jubiliejaus proga. Ačiū, Garbusis!

Ačiū Jubiliatei už jos knygas „Sužeistų širdžių daina“, „Sugrižę gyventi ir kurti“, „Ką papasakotų paminkliniai akmenys bei kryžiai“, „Mūsų darbai ir likimai“ ir kitus leidinius. Dėkojame už prasmigą veiklą Lietuvos labui.

Bendraminčiai – LPKTS Pakruojo filialo nariai – savo vadovę Zitą pagerbė gėlių žiedais, apgaubė širdžių šiluma. Jai skambėjo „Šarmos“ ansamblis (org. D. Janeliūnienė) dainos. Ilgaamžio, 93 metų buvusio Vorkutos lagerio politinio kalnio Alberto Juoro rankose džiaugsmu verkė armonika. Virkdė armoniką

ir jubiliatės pusėsėrė G. Jasiniūnienė. Skambėjo raiškūs skaitovii Birutės Navickienės, Stanislavos Čepaitienės žodžiai. Puokštė rožių šypsotis Zitai Buržaitei-Vėžienei iš Lygumų vidurinės mokyklos direktorės TS-LKD narės Jadvygos Korsakienės rankų.

LPKTS Pakruojo filialo būstinėje kaip ir visada šildė meilė ir pagarbavieni kitiems, buvusiems tremtiniamis ir lageriais paženklintiems. Gera, kad turime išradinges renginių organizatores Juliją Pliuskiennę, Janiną Kvedarienę, Zita Gasiūnienę ir kitas.

Dėkojame Dievui, kad esame, kad veikiame, kad turime tokį Žmogų, kaip Zita Buržaitė-Vėžienė. Linkime Jai ilgiausią, darbingą, kūrybingų metų!

Mums, LPKTS Pakruojo filialo nariams, nebaisios jokios bankų griūtys, grėsmingi asteroidai ar pasaulio pabaigos. Tebūnie visada taip džiugu kiekvieno širdyje, kaip garbiosios mūsų Jubiliatės Zitos pagerbimo dieną.

Monika PILIŪTĖ-KELEVIŠIENĖ

Užsiprenumeruokite „Tremtinį“!

„Lietuvos pašto“ skyriuose ir internetu **prenumerata.post.lt** galite užsiprenumeruoti savaitraštį „Tremtinys“. Prenumerata priimama iki kiekvieno mėnesio 22 dienos.

Prenumeratos indeksas 0117, kaina: **1 mėn. – 8,16 Lt, 3 mėn. – 24,48 Lt, 6 mėn. – 48,96 Lt.**

Dėkojame skaitytojams.



Prie liepsnojančio birutiečių aukuro

Vasario 9 dieną Birutės vardo dienos proga pabūti kartu iškilmingoje tradicinėje LDK Birutės karininkų šeimų moterų draugijų šventėje Kauno įgulos karininkų ramovėje susibūrė tautiniai drabužiai ir gintarais pasidabinusios birutietės, jų šeimų nariai ir bičiuliai. Didžiojoje salėje svečiai susikaupė šv. Mišių, aukojamų Lietuvos kariuomenės vyriausiojo kapeliono Rimo Venckaus, maldoms.

Po pertraukėlės nuskambėjus LK Karinių oro pajėgų orkestro fanfaroms, iškilmingai sugiedotas Lietuvos valstybės himnas. Šiemet tradicinių aukurą ižiebė LDK Birutės karininkų šeimų moterų sąjungos pirmininkė Namida Pocienė ir Kauno, Vilniaus, Klaipėdos ir Alytaus draugijų pirmininkės. Tylos minute pagerbtini žuvusieji už Tėvynės laisvę ir Amžinybėn iškeliausios birutietės. Kankliujant mokytojai ekspertei Alvydai Česienei, salėje visų dainuojama suskambo „Birutės daina“. Istorikė dr. Aušra Jurevičiūtė savo pranešimu pateikė pluoštą naujų žinių apie LDK Birutės karininkų šeimų moterų draugiją ir šios organizacijos steigėjų ir garbės narį brg. gen. Vladą Nagevičių. Po tradicinių šventės ak-

centų kalbėjo Lietuvos kariuomenės vadas gen. ltn. Arvydas Pocius. Jis pabrėžė išskirtinį moters – žmonos, ypač karininko, tarnaujančio Tėvynėje ar toli nuo jos taikdariškoje misijoje, vaidmenį šeimoje ir visuomeninėje veikloje, bei pasveikino birutietes – karininkų žmonas ir dukteris. J. Pocius kvietė dar gausiau burtis į šią istorinę tautines tradicijas puoselė-

jančią organizaciją. Už ilgametę prasmingą veiklą Kauno draugijos narei Astai Reklaitėtei kariuomenės vadas įteikė krašto apsaugos ministro Juozo Oleko skirtą apdovanojimą – Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos medalį civiliams „Už nuopelnus“ bei ministro ir kariuomenės vado padėkas nusipelniusioms birutietėms.

(keliamas iš 8 psl.)



Birutietės pasveikino LPKTS valdybos pirmininko pavaduotojas Antanas Lukša



Lietuvos birutietės su svečiais

Jono Sakelio nuotr.

Lietuva šventė valstybės atkūrimo 95-ąsių metines

(atkelta iš 2 psl.)

Valstybės atkūrimo dienos proga už nuopelnus Lietuvai, Lietuvos vardo garsiniam pasaulyje, drąsą, sumanumą ir ryžtą gelbstint žūvančius žmones Prezidentė Dalia Grybauskaitė įteikė valstybinius apdovanojimus 32 Lietuvos ir užsienio valstybių pilieciams.

Kaip ir kasmet, didelis dėmesys buvo skirtas ginkluotos kovos už Lietuvos laisvę dalyviams atminti. Vyčio Kryžiaus ordino Komandoro kryžiumi (po mirties) apdovanotas Dai-

navos partizanų apygardos vi suomeninės dalies viršininkas, 1949 m. apdovanotas 3-iojo laipsnio Laisvės Kovos kryžiumi, Mykolas Babrauskas. Vyčio Kryžiaus ordino Riterio kryžiumi (po mirties) apdovanotas ir Vytauto apygardos Liūto rinktinės kūrėjas ir vadovas Antanas Lapienis-Pempė, žuvęs 1951 metais.

Vyčio Kryžiaus ordino medaliai atiteko Bronislavui Antanui Ramanauskui, aktyviai Lietuvos laisvės armijos jaunimo padalinio nariui, pogrindinio leidinio „Už tėvų

žemę“ platintojui, partizanų rėmėjui, politiniam kaliniui, aktyviams 1953 metų Norilsko politinių kalinių sukiliimo dalyviui. Vyčio Kryžiaus ordino medalį iš Prezidentės rankų atsiėmė visai Lietuvos politinių kalinių ir tremtinėjų sąjungai gerai žinomas Marijampolės apskrities filialų ilgametis koordinatorius, darbar jau a.a. Vytautas Pijus Raibikis-Leopardas – Tauro partizanų apygardos Žalgirio rinktinės rezervinio partizanų būrio Natangai vadas.

„Tremtinio“ inf.

Naujos knygos

Vyčio apygardos partizanų istorija

Pastaraisiais metais išleista keletas knygų-albumų apie Lietuvos partizanų apygardų veiklą. Vienas iš šiu leidinių vadinas „Kovoje už brangią Tėvynę“ (sudarytojai Elena Markuckytė ir Donatas Pilkauskas, Panevėžys, 2012).

Vyčio apygarda veikė 1944–1953 metais tarp Ukmergės ir Panevėžio: Siesikų, Pagirių, Taujėnų, Raguvo, Ramygalos, Šimonij, Viešintų, Troškūnų ir Vadoklių valsčiuose. Pirmasis apygardos vadas – Lietuvos kariuomenės karininkas Juozas Krikštaponis (1912–1945), Lietuvos prezidento Antano Smetonos sesers Mortos sūnus. Jo pirmaisiais bendražygiais buvo Antanas

Danyla-Kernius, Bronius Eglinskas, Marijonas Smetona, Jonas Dambrauskas, Juozas Survila-Šarūnas, Bronius Kadžys-Vytautas. Po J. Krikštaponio žūties, apygardos vadu paskirtas Danielius Vaitelis-Briedis (1913–1948), vėliau Alfonsas Smetona-Žygaudas (1913–1950), Vytautas Šemežys-Aras, Putinas (1918–1951) ir kiti. Būtina prisiminti ir poetą Bronių Krivicką-Vilnių (1919–1952), vadovavusį šio krašto partizanams 1951–1952 metais.

D. Vaitelis-Briedis Vyčio apygardą suskirstė į rinktinės ir rajonus. Kiekvienas būrys turėjo savo veiklos teritoriją. Ten joks kitas būrys neturėjo teisės vykdyti bet kokį veiksmą, išskyrus gynybinius.

Visa tai buvo nukreipta prieš bet kokį savivaliavimą ir pasitarnavo efektyvesnei kovai prieš okupantą. Žinoma, kad A. Smetonos-Žygaudo vadovavimo metu štabo partizanai turėjo rašomujų mašinelių, rotatorių, spaustino įsakymus, instrukcijas, leido laikraštelių „Lietuva brangi“. Taip pat A. Smetona-Žygaudas suorganizavo platu LLKS vyriausiosios vadovybės leidžiamos spaudos platintojų tinklą. 1949 metų vasarą štabas buvo išduotas, žuvo apygardos štabo viršininkas ir visi rinktinės pareigūnai. Nors nuostoliai buvo dideli, tačiau 1950 metais Vyčio apygardoje dar veikė 13 partizanų būrių, jungusių apie 100 aktyvių kovotojų.

1953 metais Panevėžio

krašte organizuota partizanė kova, trukusi apie dešimt metų, baigėsi. Kovą tęsė tik pavieniai partizanai. Vyčio apygarda – viena ilgiausiai veikusiu partizanų apygardų Lietuvoje, kurios kovoje didelį vaidmenį atliko Lietuvos kariuomenės karininkai, tapę žymiausiais šios apygardos vadais.

Knygos sudarytojai patraukliai pateikė glaučią apygardos istoriją, paremtą Ypatingojo archyvo dokumentais, K. Kasparo, G. Vaičiūno, A. Kašėtos darbais, Veronikos Krikštaponytės-Juodienės atsiminimais. Lakošiškos ir apygardos vadų biografijos, publikuojamos kelių išlikusiu dokumentu, partizanų asmens pažymėjimų



kopijos, 1950–1951 metais išleistų laikraštelių „Lietuva brangi“ faksimilės, taip pat Panevėžio kraštotyros muziejuje saugomi pačių partizanų sudaryti 1945 metais žuvusių partizanų sąrašai, kuriuose nurodyta ne tik žūties datos, bet ir aplinkybės.

Visgi didžiausia knygos vertybė yra partizanų nuotraukos, tiek jau matytos, tiek pirmą kartą publikuojamos. Tai keturių brolių Baltušnikų, Jono Baltušniko-Vienuolio būrio su ryšininkais ir artimaisiais, partizanų motinos Eleonoros Baltušnikienės suvaka, taip pat prie sūnaus Jono karsto nuotraukos. Kitų partizanų, jų būrių nuotraukos téra nuo 1948 metų, tačiau gerai išsilakiusios, iš A. Žilio, B. Juospaičio, V. Slivinsko, A. Bartkaus, V. Dulkės, A. Vaitelienės, M. Dirsės, J. Stasevičiaus, J. Karbočienės, Z. Plėscio, P. Gatavecko asmeninių archyvų, Panevėžio kraštotyros, Genocido aukų muziejų fondų.

Knyga užbaigiamą dabartinėmis partizanų kovų įamžinimo nuotraukomis, kuriose paminklai Šilų miško parkastryje, Vadoklių miestelyje, Juodvisinės, Jodikonės, Sapio, Šilagilio kaimuose, Raguvos, Ramygaloje, Leno miške.

Anot knygos sudarytojų, tai jų kuklus indėlis į garbinagos pasipriešinimo kovos įprasminimą šiame krašte.

Stanislovas ABROMAVIČIUS



Naujos knygos

Partizaninio karo albumas

Ginkluotojo pasipriešinimo kovose prieš okupantus žuvo 30 tūkstančių Lietuvos partizanų, tarp kurių 7 tūkstančiai – iš Tauro apygardos. Tad Justino ir Stanislovo Sajauskų sudarytas ir UAB „Alga“ savininkų Audriaus bei Antano Linkų lėšomis išleistas albumas „Marijampolė. Partizaninis karas“, kurio pristatymas vyko Kauno Istorinėje Prezidentūroje, yra neeilinis įvykis. Tai pagal rinktinės chronologiskai sudėliotas Tauro apygardos partiza-

nariais praleido tremtyje Irkutsko srityje, prie Kačiugo buvusiam Biriulkos kaime. Stasys Sajauskas pristatyme sakė, kad šeimos trėmimui pagrindas buvo ne tik tai, kad ji rėmė partizanus, bet ir dėl to, kad jo, vienerių metų vako, vežimelyje enkavedistai rado partizaninį laikraštį „Laisvės žvalgas“. Iškeliao visa šeima, tarp jų ir vyresnysis brolis Justinas. Šeima su gržo namo po dešimties metų. Justinas, baigęs Vilniaus universitetą, mokytojavo, vė-

Bikuličienė pasakojo, kad 1996 metais iš buvusio šaulio Juozo Mockevičiaus, tévelio ryšininko Donato Mozūraičio gavo žinių, jog Šakų rajone Žalgirio miške pienui skirtame bidone gali būti paslėptas partizaninis archyvas. „Nuvažiavau į numatyta vietą, – sakė Martina. – Žinodama, kad bidonas gali būti užminuotas granata, palikau mašiną pamirkėje, parašiau atsiuveikinimo ir atsiprašymo laišką ir kibome į darbą. Ne laimės išvengėme...“ Rastos nuotraukos ir to bido atvaizdas puošia šią S. ir J. Sajauskų albumą.

Justinas Sajauskas sakė, kad knygoje pateikiamas ir Marijampolės Tauro apygardos partizanų ir tremties, Prienų krašto, Vilkaviškio kraštotyros muzieju fondų, taip pat Gelgaudiškio apylinkių partizanų, atgulusių „Skausmo kalnelyje“, fotografijos. Kaip visada, išleidus leidinį atsiranda žmonių, kurie sakosi irgi turėti do-

kumentų ar nuotraukų ir klausiančių, ar bus antroji knyga. I tai Justinas Sajauskas nuoširdžiai atsako, kad neįsivaizduoja kitos tokios knygos, nes šioje sudėta viskas, kas yra išlikę apie Tauro apygardos partizanus, ryšininkus, jų rėmėjus. Albume yra unikalių nuotraukų. Vienoje iš jų – 1940 metais, okupavus Lietuvą, matyt, „raudoname kampelyje“ užfiksuoti surinkti vieno pulko Lietuvos kariškiai. Politrukas greičiausiai jiems aškina, kad reikės prisiekti ir kovoti, o jeigu reikės, tai ir mirti už sovietinę tėvynę. Vienas iš nuleidusiu galvą kariškių – būsimasis LLKS prezidiumo pirmininko pavaduotojas, Pietų Lietuvos partizanų (Nemuno) srities vadas majoras Sergijus Staniškis-Litas, prieš 60 metų žuvęs Prienų šile esančiame bunkeryje...

Pristatyme dalyvavo ne tik albumo sudarytojai, bet ir daug buvusių partizanų talkininkų, žmonių, neabejingu tautos praeicių.

Susitikime šiltai sutiktas partizanų dainas dainuojantis Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Veterinarijos akademijos folkloro ansamblis „Kupolė“, vadovaujamas Antano Bernatonio.

Stanislovas
ABROMAVIČIUS



Rašytojas Stanislovas Abromavičius knygos pristatyme, dešinėje – albumo sudarytojai J. ir S. Sajauskai Nuotr. Jono Ivaškevičius

ninio karo dalyvių fotografių, dokumentų rinkinys, kuriame pasakojama apie Laisvės kovą Suvalkijoje 1944–1955 metais. Mano vertiniu, albumas – išsamaus ir didelio darbo rezultatas. Knygos autoriai teigė, kad neprieklausomas, o ne „valdiškas“ finansuotojas leido užfiksuoja teisybę, kaip jie supranta, niekas nevertė dirbtinai daryti „herojų“. I knygą sudėta 1076 partizanų, jų rėmėjų, ryšininkų nuotraukos, taip pat kai kurie dokumentai, aptarti reikšmingesni mūšiai, pateiktos žymesnų kovotojų biografijos. Leidinio autoriai sakė, kad labai daug laiko teko praleisti senas, mėgėjiskas nuotraukas, išgulėjusias palėpėse, sienų plyšiuose, net po žeme, restauruojant taip, kad net grupinėse nuotraukose galima atpažinti kiekvieną asmenį. Už kruopštū, atsakinė darbą buvo padėkota spaustuvės „Morkūnas ir Ko“ (direktorius Tautvydas Majauskas) kolektivui. Beje, albumo fundatorių valia 120 egzempliorių nemokamai iškeliavo į Marijampolės krašto mokyklas ir bibliotekas.

Justinas Sajauskas nuo 2000 metų dirba Marijampolės Tauro apygardos partizanų ir tremties muziejaus vadovu. 1949–1957 metus stėvės ir mažamečiaiš šeimos

liau dirbo įvairiose valstybinėse įstaigose, Marijampolėje leido leidinius, rinko partizanų Tauro apygardos istoriją. Lietuvos rašytojų sąjungos narys. Panašaus likimo ir jo vyresnysis brolis Stanislovas – mokslininkas fizikas, habilituotas daktaras, ilgametis Kauno technologijos universiteto profesorius, greta to – numizmatikas, tyrinėjantis lietuviškas monetas, Lietuvos valstybinę heraldiką. Domisi fotografija.

Susiduriantys su partizaninės kovos istorija žino, jog tuomet ne visi norėjo ir galėjo fotografiuoti, nes tai buvo rizikinga šeimai. Albumo sudarytojai teigia, kad Tauro apygardos partizanai, nepaisant rizikos ir pavojų, visgi išamžino nuotraukose, galbūt nujaudami, kad tai bus svarbus dokumentai ateities kartoms, jų kovos už Laisvę įrodymas. Šiam albumui nuotraukų pateikė per 120 talkininkų. Kai kurios (Julijos Žiemytės išsaugotas Vytauto rinktinės kovotojų fotografių archyvas, gausus Sasnavos apylinkių partizanų būrio vadų Antano Karpauskos-Kurto nuotraukos) yra unikalios, iki šiol dar niekur nepublikuotos. Partizano duktė (šiais metais bus minimos 60-osios Jono Aštrausko žūties metinės) Martina Aštrauskaitė-

susitikime šiltai sutiktas partizanų dainas dainuojantis Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Veterinarijos akademijos folkloro ansamblis „Kupolė“, vadovaujamas Antano Bernatonio.

Stanislovas
ABROMAVIČIUS

Vytautas Pijus
Raibikis

„1945 metai. Tėvynė vaitoja, nuožmaus tirono paverpta. Mano karta neturi jaunystės. Lietuva išgyvena siaubingą dramą. Suimami, tremiami ir mūsų artimiausi giminaičiai. Namuose, bunkery slepiasi miško broliai. Nesunku pasiryžti į man – nedvejodamas renkuosi tragiškosios rezistencijos kelią. Giliai į sąmonę įaugės patriotiškumo jausmas. Mūsų jau daug visus mus jungia viena – Tėvynės laisvės idėja.“

Vytautas Raibikis

Vytautas Raibikis gimė 1928 metais Piliūnų kaime, Vilkaviškio apskrityje, pasiturinčių ūkininkų Elenos Kišielūtės ir Juozo Raibikų šeimoje. Tėvai turėjo 15 hektarų ūkių. Raibikiai buvo to meto Lietuvos kaimo šviesuoliai, kuriems už bet kokią daiktą buvo svarbesnė knyga. Nors ūkyje dažnai stigdavo pinigų, jie prenumeravo net kelis tuo metu leidžiamus laikraščius ir „Kario“ žurnalą. Kaip tik tas žurnalas ir suformavo Vytauto svajonę tapti Lietuvos karininku. Pradėjo lankytis Parausų pradžios mokyklą, kur dirbo talentinges mokytojas Mečislovas Česnaičius, šaulių būrio vadas, dėvintis gražią uniformą, – berniukuijį tapo didžiulių autoritetu. Kai 1941 metais ir dievinamas mokytojas, ir mamos brolis Kostas Kisielius buvo ištremti į Sibirą, Vytautas, atsiklaupęs prie kryžiaus, prisiekė atkersyti bolševikams...

1942 metais kuliant javus, Vytauto tėvas Juozas Raibikis buvo sunkiai sužalotas ir greitai mirė.

Prasidėjus antrajai sovietų okupacijai buvo areštuoti abu tévelio broliai Mykolas ir Jurgis Raibikiai bei mamos pusbroliis Pijus Mauručas.

Jau 1944 metų vasarą Paliū pelkėse, Marijampolės apskrityje, būrėsi pirmieji Lietuvos partizanai. Juos sutelkė energingas vadas Sergijus Staniškis.

Kai 1946 metais į Tauro apygardos partizanų gretas išitraukė Vytautas Raibikis, ji jau turėjo ne tik vadų, bet ir šimtų eilinių partizanų žūties istoriją. Aštuoniolikmetis vaikinukas Vytautas priklaušė Tauro apygardos Žalgirio rinktinės Piliūnų kaimo rezervinio būrio penketukui, kurio vadas buvo Stasys Staneikė, nariai – Pijus Raibikis, Vytautas Raibikis, Juozas Petravičius ir Jonas Merkevičius. Vaikinai kovos veiksmų nevykdė. Jų užduotis buvo stebėti kaime pasirodančius itartinus asmenis, stribus, sovietų kariuomenės judėjimą ir jos veiksmus ir apie viską informuoti per ryšininkus Žalgirio rinktinės partizanus.

Vytautui Raibikiui teko stoveti sargyboje, kai Tauro apygardos vadas Antanas Baltūsis-Žvejas susitiko su prof. Juozu Kučinskui, po susitikimo profesorių palydėti namo. Nuo 1945 metų pavasario Tauro apygardos Žalgirio rinktinė ėmė organizuoti partizanų rezervininkų penketukus. Ypatingais atvejais jie galėjo būti pašaukti į veikiančius partizanų būrius. 1946 metų vasarą į Žalgirio rinktinės 69-ąjį kuopą išitraukė ir Piliūnų penketukas. Jam buvo suiteiktas pirmojo Natangų būrio vardas. Pirmąjį kovos krikštą natangai gavo 1947 metų lapkričio 11 dieną, šтурmuojant Antanavos kooperatyvą ir spirito gamykla. Operacijoje dalyvavo apie 120 partizanų.

Pro memoria



dos vadas Antanas Baltūsis-Žvejas susitiko su prof. Juozu Kučinskui, po susitikimo profesorių palydėti namo.

Nuo 1945 metų pavasario Tauro apygardos Žalgirio rinktinė ėmė organizuoti partizanų rezervininkų penketukus. Ypatingais atvejais jie galėjo būti pašaukti į veikiančius partizanų būrius. 1946 metų vasarą į Žalgirio rinktinės 69-ąjį kuopą išitraukė ir Piliūnų penketukas. Jam buvo suiteiktas pirmojo Natangų būrio vardas. Pirmąjį kovos krikštą natangai gavo 1947 metų lapkričio 11 dieną, šтурmuojant Antanavos kooperatyvą ir spirito gamykla. Operacijoje dalyvavo apie 120 partizanų.

Vytautas Raibikis tuo metu mokėsi Pilviškių gimnazijoje. Natangus išdavė Vilkaviškio gimnazistai, kurie žinojo apie jų veiklą. 1947 metų gruodžio 30 dieną kėlės Natangų būrio narius Vilkaviškio saugumiečiai suėmė, tarp jų ir Vytautą Raibikį. Suimtus natangus: Vytautą Grupkaitį-Arą, Antaną Kasperavičių, Kostą Staneiką ir Vytautą Raibikį, atvedė į Pilviškių stribynę. Enkavėdistas Djakovas jaunuolius žauriai mušė, reikalavo išduoti partizanus, vėliau išvežė į Vilkaviškio saugumo kalėjimą Kybartuose.

Vytautas Raibikis ir Antanas Kasperavičius buvo nuo teisti po 25 metus griežtojo režimolagerių, kiti bendrabyliai – po 10 metų. Vytautas kėlės mėnesius kalėjo Kauno saugume, vėliau buvo išvežtas į Intos lagerius. Dirbo šachtose – iš pradžių darbininku, vėliau tapo elektrovežio makinistu. Cia sutiko kunigus Žvynį, Gumauską, Kiškį, S. Dobrovolskį – Tėvą Stanislovą, monsinjorą Kazimierą Vasiliauską, buvusį Telšių vyskupą P. Ramanauską.

1956 metais Vytautas sugręžėsi į gimtuosius Piliūnus patyrė vietinės komunistų valdžios smurtą: valdžia nutarė nugriauti jo tėvų sodybą. Kolūkio pirmininko Vėlyvio atsiųsti žmonės jau buvo pradėję ardyti kluoną. Tik po didelės kovos su Piliūnų komunistais pavyko griovimo darbus sustabdyti.

(keliamas į 7 psl.)



Vytautas Pijus Raibikis

(atkelta iš 6 psl.)

Sunku buvo prisiregistruoti, susirasti darbą, bet jaunystė ir pasiryzimas nugalėti ir likti Lietuvoje viskā įveikė.

Vytautas Raibikis vedė, užaugino dvi dukteris ir sūnų, pasistatė namą Marijampolėje. Dirbo įvairiose įstaigose. 1987 metais išėjo į pensiją. Sulaukė Lietuvos nepriklausomybės ir pasinėrė į visuomeninę – Sąjūdžio, Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sajungos – veiklą. Akyviai prisidėjo organizuojant 1988 metų liepos 12 dieną Sąjūdžio mitingą Rygiškių Jono mokyklos stadione, tapo vienu aktyviausių dalyvių atkuriant Lietuvos nepriklausomybę, pasiaukojamai tarnavo gaivinant žuvusiu Lietuvos partizanų atminimą. Jo iniciatyva pastatytu keli paminklai žuvusiems partizanams ir Partizanų memorialas Marijampolėje ir miesto apylinkėse, aktyviai rėmė Tauro apygardos partizanų muziejaus kūrimą ir veiklą, surengė visoje Lietuvoje pagarsėjusių šešių partizanų mūšio su gausia NKVD kariuomene inscenizaciją. Slovės vainiku sukurtame dokumentiniame filme įamžino žuvusiu partizanų karžygiskumą.

Vytautas Raibikis 18 metų buvo LPKTS Marijampolės filialo pirmininku, ilgametė Marijampolės apskrities koordinatoriumi. LPKTS apdovanotas 1-ojo laipsnio žymeniu „Už nuopelnus Lietuvai“ ir Pasipriešinimo dalyvio kryžiumi; 1997 metais – Lietuvos krašto apsaugos ministerija pareiškė padėką už Tauro apygardos Vytenio būrio kovotojų žūties 50-mečio

minėjimo organizavimą; 1999 metais LR Seimas įteikė padėkos raštą už politinių kalinių ir tremtinių prisiminimų rinkimą ir jų įamžinimą; 2001 metais suteiktas karinis vyr. leitenanto laipsnis, apdovanotas Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių medaliu; 2008 metais Vytautui Raibikiui įteiktas Marijampolės apskrities garbės ženklas, miesto Garbės piliečio vardas; 2009 metais apdovanotas LLKS 1 laipsnio Partizano žvaigžde; 2010 metais suteiktas dimisijos kapitono laipsnis; Marijampolės savivaldybės apdovanotas Sv. Jurgio ordinu; 2013 metų vasario 16 dieną jam buvo įteiktas Vyčio Kryžiaus ordino medalis.

Savo knygos „Tėvynė, nepalik mūsų“ epiloge Vytautas Raibikis jaunosioms lietuvių kartoms paliko testamentinius žodžius: „Jei norime išlikti, turime pažadinti prarastos kartos dvasią, pabudinti istorinę atmintį, iprasmini bendražygį, kritisų šventoje kovoje, atminimą. Privalome budeti, kad ne ištiktų prūsų, bartų, jotvingių, natangų – išnykusiu balto genčių – tragiskoji lemtis. Istorija mus moko ir išpėja, Laisvė – didžioji Dievo dovana – tebus mums kelrodė žvaigždė... Mūsų Tėvynė Lietuvą teapgaubia Dangaus palaimos šviesa. Politinė veikla vardin mano Tautos ateities – didžiausias mano tikslas. Jaunystę paaukojės už tėvynės Lietuvos laisvę, Nepriklausomybės metais budžiu kartu su visa Tauta, kad niekada neužgestų šventai Laisvės aukuro ugnis“.

Skelbimai

Vasario 23 d. (šeštadienį) 16 val. LPKTS salėje (Laisvės al. 39, Kaune) įvyks literatūrinė popietė „**Tarp lobų – gimtoji žemė Lietuva**“, skirta Tarmių metams. Koncertuos folkloro ansamblis „Kupolė“. Popietę organizuoja VŠĮ „Renginiai tau“.

Malonai kviečiame.

Vasario 24 d. (sekmadienį) 13.30 val. LPKTS Telšių filialas kviečia į Germanto lobio Telšių kredito unijos salę (Sedos g. 6), bus giedami Kalvarijų kalnai už gyvus ir Amžinbėn išėjusius tremtinius bei Laisvės kovų dalyvius.

Kovo 2 d. (šeštadienį) 11 val. Kauno įgulos karininkų ramovėje (Mickevičiaus g. 19) įvyks **LLKS atkurtos Tauro apygardos visuotinis susirinkimas**.

Susirinkime prašome dalyvauti visus Tauro apygardos karinius savanorius ir Laisvės kovų dalyvius. Galėsite sumokėti nario mokesčių. Negalintieji dalyvauti praneškite į štabą tel. (8 37) 775 904.

Užjaučiamė

Lietuva neteko partizano, ištikimo valstybės patrioto **Vytauto Pijaus Raibikio**, visą savo gyvenimą paskyrusio kovai už mūsų visų Laisvę ir Nepriklausomybę.

1928-aisiais Marijampolėje gimęs V. P. Raibikis karas metais įsitrukė į partizanų gretas, platino antisovietinius atsišaukimus ir pogrindinę spaudą. 1946 metais buvo priimtas į Tauro partizanų apygardos Žalgirio rinktinės rezervinį partizanų būrių, pavadintą Natangų būriu, jam vadovavavo.

Ilgametis Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sajungos Marijampolės filialo pirmininkas V. P. Raibikis tapo pirmuoju marijampoliečiu, kurio veikla įvertinta Šv. Jurgio – šio miesto globėjo – ordinu.

Dar visai neseniai – Vasario 16-ąją – už nuopelnus šaliai Laisvės ir Nepriklausomybės gynėjas Prezidentūroje apdovanotas Vyčio Kryžiaus ordino medaliu.

Dėl šios netekties reiškiu nuoširdžiai užuoja Vytauto Pijaus Raibikio artimiesiems ir visiems Laisvės kovų dalyviams.

Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia GRYBAUSKAITĖ

* * *

Mirus

Vytautui Pijui Raibikiui,

skaudžią netekties valandą nuoširdžiai užjaučiamė žmoną, dukteris ir sūnų su šeimomis bei artimuosius.

LPKTS pirmininkas

Povilas Jakučionis,

LPKTS valdybos pirmininkas

Edvardas Strončikas,

LPKTS valdybos pirmininko pavaduotojas

Antanas Lukša,

LPKTS valdyba

ir taryba,

„Tremtinio“ redakcija

* * *

Mirus mylimai dukteriai, nuoširdžiai užjaučiamė Vladą Meškauską, jo šeimą ir artimuosius.

LPKTS Jurbarko filialas,

choras „Versmė“

Mūsų adresas: Laisvės al. 39,

LT-44309, Kaunas, tel. (8 37)

323 204, faksas (8 37) 323 214.

Indeksas 0117.

El. paštas:

tremtinys@zebra.lt

Projekta „Lietuvos Laisvės kovų, tremties ir tautos

netekėjų atspindžiai“ remia

Spausdino spaustuvė UAB

„Rinkos aikštė“, Josvainių g. 41,

Kėdainiai

Ofsetinė spauda 2 sp. lankai.

Kaina 2 Lt

Tiražas 2710. Užs. Nr.

ILSEKITĖS RAMYBĖJE

Regina Kuizinaitė-Karbauskienė

1924–2013

Gimė Dryžų k. Šilalės valsč. Tauragės aps. ūkininkų šeimoje. Baigė Šilalės gimnaziją. Būdama Vilniaus universiteto biologijos specialybės trečio kurso studentė 1948 m. ištremta į Krasnojarsko kr. Manos r. Murtuko gyv. Po pusantį metų leido važiuoti gyventi į tėvų tremties vietą – Irkutsko sr. Žimos r. Centralnyj Chazano gyv. Dirbo miško darbus. Sibire sukončė Šilalės r. ir Šilalėje, dirbo buhaltere. Užaugino tris vaikus. Palaidota senosiose Šilalės parapijos kapinėse.

Nuoširdžiai užjaučiamė dukterį, seserų šeimas, gimines, draugus ir artimuosius.

LPKTS Šilalės filialas

Zofija Nagevičiūtė

1926–2012

Gimė Joniškio r. Kriukų valsč. Puraičių k. ūkininkų šeimoje. 1949 m. kartu su tėvuku ir broliu Jonu buvo ištremti į Irkutsko sr. Tulūno r. Algatujaus gyv. Dirbo sunkius miško gamybos darbus. 1958 m. su broliu grįžo į Lietuvą ir apsigyveno Žeimelyje, kur nuo tremties išsislapsčiusi gyveno mama. Vėliau šeima persikelė į Joniškį. Iki pensijos dirbo mėsos perdibimo kombinate.

Palaidota Kriukų mstl. kapinėse.

Nuoširdžiai užjaučiamė brolių ir artimuosius.

LPKTS Joniškio filialas



Barbora Urbonaitė-Gataveckienė

1928–2013

Gimė Šurnokų k. Rietavo valsč. ūkininkų šeimoje. Mokėsi medicinos mokykloje, dirbo Pagramantyje. Rezistencinio pasipriešinimo metais partizanams teikė medicininę pagalbą. 1948 m. ištremtas tėvus į Sibirą – Buriatiją, Barbora su seserimi slaptėsi. 1950 m. buvo areštuota ir ištremta į Krasnojarsko kr. 1954 m. išvežta į Buriatiją pas tėvus. 1959 m. ištakėjo už politinio kalnio Petru Gatavecko. 1961 m. grįžo į Lietuvą. Isikėrė Panevėžyje. Užaugino du vaikus, sulaukė penkių vaikaičių. Nuo 1991 m. buvo LPKTS Panevėžio filialo narė.

Palaidota Panevėžio Kristaus Karaliaus parapijos kapinėse.

Nuoširdžiai užjaučiamė vyra, vaikus, vaikaičius, artimuosius.

LPKTS Panevėžio filialas

Janina Vaškevičiūtė-Staniūnienė

1932–2013

Gimė Bučionių k. Kaišiadorių r. ūkininkų šeimoje. 1948 m. su tėvais ir seserimi buvo ištremta į Krasnojarsko kr. Jarcevo r. Kryviliako gyv. Dirbo taigoje miško ruošos darbus. Ištremties grįžo 1958 m. Dirbo statybose. Užaugino dukterį ir sūnų. Akyviai dalyvavo LPKTS Kaišiadorių filialo veikloje.

Palaidota Kaišiadorių kapinėse, buvusi tremtinių kalnelyje.

Nuoširdžiai užjaučiamė artimuosius.

LPKTS Kaišiadorių filialas



Kovo 1 d. (penktadienį) 15 val. Šiaulių mst. savivaldybės salėje įvyks LPKTS Šiaulių filialo ataskaitinė-rinkiminė konferencija – susirinkimas.

Galėsite sumokėti nario mokesčių, įsigyti knygų tremties tematika. Diskusijas pratęsime prie kavos puodelio.

Malonai kviečiame dalyvauti.

LPKTS Šiaulių filialas

ISSN 2029-509X

Leidėjas LPKTS

Tremtinys

LPKTS puslapis interne: <http://www.lpkts.lt>

Įmonės kodas 3000 32645. Ats./sąsk. Nr.LT18 70440600 0425 8365, AB „SEB“ bankas.

Redaktorė

Jolita Navickienė

Redakcija:

Dalia Maciukevičienė,

Vesta Milerienė,

Mūsų adresas: Laisvės al. 39,

LT-44309, Kaunas, tel. (8 37)

323 204, faksas (8 37) 323 214.

Indeksas 0117.

El. paštas:

tremtinys@zebra.lt

Projekta „Lietuvos Laisvės kovų, tremties ir tautos

netekėjų atspindžiai“ remia

Spausdino spaustuvė UAB

„Rinkos aikštė“, Josvainių g. 41,



LRT

Pirmadienis, vasario 25 d.

6.00 Labas rytas, Lietuva. 9.00 „Kobra 11“ (k.). 10.00 „Namelis prerijose“ (k.). 11.00 LRT Aktualijų studija. 12.00 Laba diena, Lietuva. 15.00 „Namelis prerijose“. Ser. 16.00 „Kobra 11“ Ser. 17.00 „Senis“. Ser. 18.15 Šiandien. 18.45 „Komisaras Reksas“. Ser. 19.45 Nacionalinė paieškų tarnyba. 20.25 „Perlas“. 20.30 Panorama. 21.15 Ižvalgos. Pertr.- 22.00 „Perlas“. 22.15 „Pralaimėta Vatikano kova“. Dok.f. 23.15 Vakaro žinios. 23.30 „Šnipai“. Ser. 0.30 „Senis“ (k.).

Antradienis, vasario 26 d.

6.00 Labas rytas, Lietuva. 9.00 „Kobra 11“ (k.). 10.00 „Namelis prerijose“ (k.). 11.00 LRT Aktualijų studija. 12.00 Laba diena, Lietuva. 15.00 „Namelis prerijose“. Ser. 16.00 „Kobra 11“ Ser. 17.00 „Senis“. Ser. 18.15 Šiandien. 18.45 „Komisaras Reksas“. Ser. 19.45 Nacionalinė paieškų tarnyba. 20.25 „Perlas“. 20.30 Panorama. 21.15 Emigrantai. Pertr.- 22.00 „Perlas“. 22.15 Piñigų korta. 23.15 Vakaro žinios. 23.30 „Šnipai“. Ser. 0.30 „Senis“ (k.).

Trečiadienis, vasario 27 d.

6.00 Labas rytas, Lietuva. 9.00 „Kobra 11“ (k.). 10.00 „Namelis prerijose“ (k.). 11.00 LRT Aktualijų studija. 12.00 Laba diena, Lietuva. 15.00 „Namelis prerijose“. Ser. 16.00 „Kobra 11“ Ser. 17.00 „Senis“. Ser. 18.15 Šiandien. 18.45 „Komisaras Reksas“. Ser. 19.45 Stilius. Namai. 20.25 „Perlas“. 20.30 Panorama. 21.15 Teisė žinoti. Pertr.- 22.00 „Perlas“. 22.15 Ugnies tramdytojai. 22.45 Pergalės kaina. 23.15 Vakaro žinios. 23.30 „Šnipai“. Ser. 0.30 „Senis“ (k.).

Ketvirtadienis, vasario 28 d.

6.00 Labas rytas, Lietuva. 9.00 „Kobra 11“ (k.). 10.00 „Namelis prerijose“ (k.). 11.00 LRT Aktualijų studija. 12.00 Laba diena, Lietuva. 15.00 „Namelis prerijose“. Ser. 16.00 „Kobra 11“ Ser. 17.00 „Senis“. Ser. 18.15 Šiandien. 18.45 „Komisaras Reksas“. Ser. 19.45 Vieša paslaptis. 20.25 „Perlas“. 20.30 Panorama. 21.15 Tautos aikštė. Pertr.- 22.00 „Perlas“. 23.15 Vakaro žinios. 23.30 „Šnipai“. Ser. 0.30 „Senis“ (k.).

Penktadienis, kovo 1 d.

6.00 Labas rytas, Lietuva. 9.00 „Kobra 11“ (k.). 10.00 „Namelis prerijose“ (k.). 11.00 LRT Aktualijų studija. 12.00 Laba diena, Lietuva. 15.00 „Namelis prerijose“. Ser. 16.00 „Kobra 11“ Ser. 17.00 „Senis“. Ser. 18.15 Šiandien. 18.45 Lietuvos tūkstantmečio vaikai. 20.25 „Perlas“. 20.30 Panorama. 21.15 Duokim gara! Pertr.- 22.00 „Perlas“. 23.15 „Pato logija“. S. Trileris. JAV. 2008.

Šeštadienis, kovo 2 d.

6.00 Šventadienio mintys (k.). 6.30 Stilius. Namai (k.). 7.15 Nacionalinė paieškų tarnyba (k.). 8.30 Gimtoji žemė. 9.00 Animacija. 10.00 Rytos suktinis su Z.Kelminkaite. 11.00 Durysatsidaro. 11.30 Septynios Kauno dienos. 12.00 „Ekologiškiaus pasaulio namai“. Dok. 12.30 „Vi-satos stebuklai. Kosminės dulkės“. Dok. 13.30 Juokis. 15.15 Klausimėlis.lt. 15.30 Pasaulio panorama. 16.00 Žinios. 16.10 Sveikinimų koncertas. 18.30 „Frosto prisilietimas“. Ser. 20.25 „Perlas“. 20.30 Panorama. 21.00 „Auksinis balsas“. 23.00 „Dékui, kad rükot!“ Komedija. 2005. JAV.

Sekmadienis, kovo 3 d.

6.00 Emigrantai (k.). 7.00 Rytos suktinis su Z.Kelminkaite (k.). 8.00 Girių horizontai. 8.30 Kaimo akademija. 9.00 Animacija. 10.00 Gustavo enciklopedija. 10.30 „Brolių Grimo pasakos. Raudonkeputaitė“. Ser. 11.45 Cirko festivalis „Circo Massimo“. 12.30 „Žmonių planeta. Vandenyrai. I gelmes“. Dok. 13.30 „Šerlokas Holmes nuotykiai“. Ser. 15.30 Šventadienio mintys. 16.00 Žinios. 16.10 Popietė su A.Čekoliu. 16.45 „Lyderiai“ su Andriumi Tapinu. 17.45 Keliai. Mašinos. Žmonės. 18.15 Mokslo ekspresas. 18.30 Stilius. Gyvenimas. 19.30 Bédurtugus. 20.30 Panorama. 20.45 Europos balsas. 20.50 Savaitė. 21.15 „Prancūzika apgaulė“. Rom. komedija. 2010. Prancūzija. 23.15 „Senis“ (k.). 0.30 „Vi-satos stebuklai. Kosminės dulkės“ (k.).

Televizijos programa

vasario 25 – kovo 3 d.

TV3

Pirmadienis

6.45 Telepardo duotuvė. 7.00 Animacija. 7.30 Diena. 8.00 „Biuras“. Ser. 9.00 „Meilės sūkuryje“. Ser. 10.00 „Naisių vasara“. Ser. 11.00 „Šrekas. Ilgai ir laimingai“. Anim.f. 12.30 Animacija. 13.00 „Ponas Jangas“. Ser. 13.30 Animacija. 15.00 „Natalija“. Ser. 16.00 „Drąsi meilė“. Ser. 17.00 Diena. 17.40 Gyvenimo kryžkelės. 18.45 Žinios. 19.20 „Pamiršk mane“. Ser. 19.50 Pilis. 20.30 Be komentarių. 21.00 „Moterys meluoja geriau“. Ser. 21.35 Vakaro žinios. 22.00 „Tėvynė“. Ser. 23.00 „CSI Majamis“. Ser. 0.00 „Kaulai“. Ser. 1.00 „Firma“. Ser. 1.50 „Liudininkai“. Ser.

Antradienis

6.45 Telepardo duotuvė. 7.00 Animacija. 7.30 Diena. 8.00 „Biuras“. Ser. 9.00 „Meilės sūkuryje“. Ser. 10.00 „Naisių vasara“. Ser. 11.00 Gyvenimo kryžkelės. 12.00 Gyvenimas yra gražus. 12.30 Animacija. 13.00 „Ponas Jangas“. Ser. 13.30 Animacija. 15.00 „Natalija“. Ser. 16.00 „Drąsi meilė“. Ser. 17.00 Diena. 17.40 Gyvenimo kryžkelės. 18.45 Žinios. 19.20 „Pamiršk mane“. Ser. 19.50 Pilis. 20.30 Be komentarių. 21.00 „Moterys meluoja geriau“. Ser. 21.35 Vakaro žinios. 22.00 „Tėvynė“. Ser. 23.10 „CSI Majamis“. Ser. 0.10 „Kaulai“. Ser. 1.05 „Firma“. Ser. 2.00 „Liudininkai“. Ser.

Trečiadienis

6.45 Telepardo duotuvė. 7.00 Animacija. 7.30 Diena. 8.00 „Biuras“. Ser. 9.00 „Meilės sūkuryje“. Ser. 10.00 „Naisių vasara“. Ser. 11.00 Gyvenimo kryžkelės. 12.00 Be komentarių. 12.30 Animacija. 13.00 „Ponas Jangas“. Ser. 13.30 Animacija. 15.00 „Natalija“. Ser. 16.00 „Drąsi meilė“. Ser. 17.00 Diena. 17.40 Gyvenimo kryžkelės. 18.45 Žinios. 19.20 „Pamiršk mane“. Ser. 19.50 Akistata. 20.30 „Motina ir sūnus“. Ser. 21.00 „Moterys meluoja geriau“. Ser. 21.35 Vakaro žinios. 22.00 Vikingų loto. 22.05 „Daktarė Hausas“. Ser. 23.05 „CSI Majamis“. Ser. 0.00 „Kaulai“. Ser. 1.00 „Firma“. Ser. 1.50 „Liudininkai“. Ser.

Ketvirtadienis

6.45 Telepardo duotuvė. 7.00 Animacija. 7.30 Diena. 8.00 „Biuras“. Ser. 9.00 „Meilės sūkuryje“. Ser. 10.00 „Naisių vasara“. Ser. 11.00 Gyvenimo kryžkelės. 12.00 „Motina ir sūnus“. Ser. 12.30 Animacija. 13.00 „Ponas Jangas“. Ser. 13.30 Animacija. 15.00 „Natalija“. Ser. 16.00 „Drąsi meilė“. Ser. 17.00 Diena. 17.40 Gyvenimo kryžkelės. 18.45 Žinios. 19.20 „Pamiršk mane“. Ser. 19.50 Nuodėmių dešimtukas. 20.30 Patys pačiausiai. 21.00 „Moterys meluoja geriau“. Ser. 21.35 Vakaro žinios. 22.00 „Eliniūs būrys“. Ser. 23.05 „Ieskotojas“. Ser. 0.00 „Kaulai“. Ser. 1.00 „Firma“. Ser. 1.50 „Liudininkai“. Ser.

Penktadienis

6.45 Telepardo duotuvė. 7.00 Animacija. 7.30 Diena. 8.00 „Biuras“. Ser. 9.00 „Meilės sūkuryje“. Ser. 10.00 „Naisių vasara“. Ser. 11.00 Chorų karai. 14.00 Animacija. 15.00 „Natalija“. Ser. 16.00 „Drąsi meilė“. Ser. 17.00 Diena. 17.40 Gyvenimo kryžkelės. 18.45 Žinios. 19.20 „Princesė ir varlius“. Anim.f. 21.25 „Bibliotekininkas 3. Judo taurės prakeikmas“. JAV. 2008. Nuot.f. 23.15 „Aš, kitas aš ir Irena“. JAV. 2000. Komedija. 1.40 „Kelionė į mirtį“. S. JAV. 2011. Siaubo f.

Šeštadienis

6.45 Telepardo duotuvė. 7.00 Animacija. 9.00 Mūsų gyvūnai. 9.30 Mamyčių klubas. 10.00 Svajonių sąda. 11.00 „Stebuklingi batai“. JAV. 2002. Komedija. 13.00 „Romanas su brangakmeniu“. JAV. 1984. Nuot.f. 15.10 „Itališkas apiplišinėnas“. JAV. Prancūzija. D.Britanija. 2003. Veiksmof. 17.25 „Visos upėsteka“. Australija. 1983. Rom. drama. 18.35 Eurojackpot. 18.45 Žinios. 19.00 Paslapčių namai. 21.00 „Transporteris 2“. JAV, Prancūzija. 2005. Veiksmof. 22.45 „Šešios dienos, septynių naktys“. JAV. 1998. Nuot. komedija. 0.50 „Labai rusiškas filmas 2“. Rusija. 2009. Komedija. 2.20 „Nuostabusis penketukas. Aistrulių skandalas“. Teksase“. JAV. 2007. Drama.

Sekmadienis

6.45 Telepardo duotuvė. 7.00 Animacija. 9.00 Sveikas žmogus. 10.00 Beatos virtuvė. 11.00 „Stebuklingibatai 2“. JAV. 2006. Filmas šeimai. 13.00 „Manno pirmosios vestuvės“. Kanada, D.Britanija. 2006. Rom. komedija. 14.50 „Jaunosis verslininkės dienoraštis“. JAV. 2010. Rom. komedija. 16.40 „Svotai“. Ser. 17.40 Juokingiaus Amerikos namų vaizdeliai. 18.10 Gyvenimas yra gražus. 18.45 Žinios. 19.00 Savaitės komentarai. 19.30 Chorų karai. 22.30 „Mačetė“. JAV. 2010. Veiksmof. 0.40 „Transporteris 2“ JAV, Prancūzija. 2005. Veiksmof.



LNK

Pirmadienis

6.20 Animacija. 7.50 „Volkeris, Teksono reindžeris“ (k.). 8.50 24 valandos (k.). 9.45 Būk mano meile! (k.). 10.40 „Vangos pranašystės“ (k.). 11.45 „Didysis Čingischano draudimas“ (k.). 12.40 Kitas! 13.10 „iKarli“. Ser. 13.40 Animacija. 14.50 „Volkeris, Teksono reindžeris“. Ser. 15.55 Būk mano meile! 17.00 Labas vakaras, Lietuva. 17.45 24 valandos. 18.45 Žinios. 19.30 KK2. 20.00 Nuo... Iki... 21.00 Šlovė ir turtai. 21.30 Dviracio šou. 22.00 Žinios. 22.25 Kriminalinė Lietuva. 22.35 „Specialioji Los Andželė policija“. Ser. 23.35 „Nikita“. Ser. 0.30 „Istatymas ir tvarka“. Ser. 1.25 „4400“. Ser.

Antradienis

6.20 Animacija. 7.50 „Volkeris, Teksono reindžeris“ (k.). 8.50 24 valandos (k.). 9.45 Būk mano meile! (k.). 10.45 „Policijos akademija 5. Užduotis Majamio pakrantėje“ (k.). 12.40 Kitas! 13.10 „iKarli“. Ser. 13.40 Animacija. 14.50 „Volkeris, Teksono reindžeris“. Ser. 15.55 Būk mano meile! 17.00 Labas vakaras, Lietuva. 17.45 24 valandos. 18.45 Žinios. 19.30 KK2. 20.00 Pasaulis X. 21.00 Šlovė ir turtai. 21.30 Dviracio šou. 22.00 Žinios. 22.25 Kriminalinė Lietuva. 22.35 „Atpildas“. 1991. Veiksmof. JAV. 0.25 „Istatymas ir tvarka“. Ser. 1.20 „4400“. Ser.

Trečiadienis

6.20 Animacija. 7.50 „Volkeris, Teksono reindžeris“ (k.). 8.50 24 valandos (k.). 9.45 KK2 Penktadienis (k.). 11.10 Plikis ir ponai (k.). 12.40 Kitas! 13.10 „iKarli“. Ser. 13.40 Animacija. 14.50 „Volkeris, Teksono reindžeris“. Ser. 15.55 Būk mano meile! 17.00 Labas vakaras, Lietuva. 17.45 24 valandos. 18.45 Žinios. 19.30 KK2. 20.00 Diagnozė. valdžia. 21.00 Šlovė ir turtai. 21.30 Dviracio šou. 22.00 Žinios. 22.25 Kriminalinė Lietuva. 22.35 „Nuotaka iš Rusijos“. 2001. Krim. trileris. JAV, D.Britanija. 0.25 „Istatymas ir tvarka“. Ser. 1.20 „4400“. Ser.

Ketvirtadienis

6.20 Animacija. 7.50 „Volkeris, Teksono reindžeris“ (k.). 8.50 24 valandos (k.). 9.45 KK2 Penktadienis (k.). 11.10 Plikis ir ponai (k.). 12.40 Kitas! 13.10 „iKarli“. Ser. 13.40 Animacija. 14.50 „Volkeris, Teksono reindžeris“. Ser. 15.55 Būk mano meile! 17.00 Labas vakaras, Lietuva. 17.45 24 valandos. 18.45 Žinios. 19.30 KK2. 20.00 Valanda su Rūta. 21.30 Dviracio šou. 22.00 Žinios. 22.25 Kriminalinė Lietuva. 22.35 „Mentalistas“. Ser. 23.35 „Deksteris“. Ser. 0.35 „Istatymas ir tvarka“. Ser. 1.30 Sveikatos ABC (k.).

Penktadienis

6.20 Animacija. 7.50 „Volkeris, Teksono reindžeris“ (k.). 8.50 24 valandos (k.). 9.45 Žvaigždžių duetai. Istorija prasidėda iš naujo (k.). 12.40 Kitas! 13.10 „iKarli“. Ser. 13.40 Animacija. 14.50 „Volkeris, Teksono reindžeris“. Ser. 15.55 Būk mano meile! 17.00 Labas vakaras, Lietuva. 17.45 24 valandos. 18.45 Žinios. 19.30 KK2. 20.00 Penktadienis. 21.00 Farai. 22.00 „Šešios kulkos“. 2012. Veiksmof. JAV. 0.20 „Juodojė ežero paslaptis“. 2010. Siaubo trileris. JAV. 2.10 Šlovė ir turtai (k.).

Šeštadienis

6.30 Animacija. 9.00 Atgal į vaikystės miestą. 10.00 „Skubis-Dū ir broliai Baisuokliai“. Anim.f. 11.50 „Vagis policininkas“. 1999. Veiksmof. komedija. JAV, Vokietija. 13.50 „Altajaus princesės kerštas“. Ser. 15.00 „Apgavystės“. Ser. 17.00 „Policijos akademija